

Dôvodová správa

Dobrovoľníctvo je aktivita robená z vlastnej vôle, kde motivácia nie je založená na peňažných hodnotách, ale pre prospech ostatných. Dobrovoľníctvo je **odovzdanie času, energie, úsilia, vedomostí, schopností a odborných skúseností** pre prospech spoločnosti, lokálnych komunít alebo jednotlivcom mimo príslušníkov rodiny. Základom dobrovoľníctva je spájanie ľudskej a profesionálnej pomoci, ktorá nezriedka obohatí tak darcu, ako aj obdarovaného.

V Programe hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja na roky 2016 – 2022 je ako príloha č.9 **Stratégia podpory rozvoja dobrovoľníctva v Košickom kraji**. V rámci tejto stratégie bol spracovaný reprezentatívny prieskum o súčasnom stave dobrovoľníctva v Košickom kraji. Respondentmi v prieskume boli okrem obyvateľov kraja, neziskových organizácií, firiem, organizácii v zriaďovateľskej pôsobnosti Košického samosprávneho kraja aj Odbor sociálnych vecí a zdravotníctva, Odbor kultúry a cestovného ruchu, Odbor školstva a Odbor regionálneho rozvoja, územného plánovania a životného prostredia Úradu KSK. Podľa výsledkov prieskumu je možné Košický kraj zaradiť medzi kraje s nižšou mierou participácie vo formálnych dobrovoľníckych aktivitách, čo môže súvisieť s individualizáciou spoločnosti ako takej, ďalej s vysokou mobilitou obyvateľov kraja za prácou a v neposlednom rade s vysokou mierou nezamestnanosti spojenou s chudobou (nutnosť hľadať platené, nie neplatené aktivity). Najväčšou oblasťou pôsobenia formálnych dobrovoľníkov, v zmysle uvedeného prieskumu, je oblasť sociálnych služieb pre rôzne sociálne skupiny (seniori, deti z detských domovov, chorí, týrané ženy a deti, bezdomovci). Ďalšími oblasťami sú: starostlivosť o zvieratá, kultúra a umenie, náboženské a cirkevné aktivity, šport, detské a mládežnícke aktivity. Podľa výsledkov uvedeného prieskumu bolo v posledných 12-tich mesiacoch roku 2015 do dobrovoľníckej práce, či už v rámci formálneho alebo neformálneho dobrovoľníctva zapojených 40,98% obyvateľov Košického kraja vo veku nad 15 rokov.

Analýza súčasného stavu dobrovoľníctva v uvedenej stratégii ukázala, že v Košickom kraji je **nevyhnutné podporiť rozvoj formálneho dobrovoľníctva systémovými opatreniami**. Prioritou je budovanie tzv. infraštruktúry dobrovoľníctva – legislatívnych, finančných, organizačných a iných opatrení umožňujúcich rozvoj dobrovoľníctva. Na dosiahnutie tohto cieľa navrhujeme v materiáli 7 priorít pre rozvoj formálneho dobrovoľníctva v Košickom kraji.

Jedným zo zásadných stavebných prvkov infraštruktúry dobrovoľníctva je zriadenie dobrovoľníckeho centra. Z toho dôvodu je v PHSR KSK 2016 – 2022 v rámci Strategického cieľa č.6 Posilňovanie regionálnej identity cestou podpory rozvoja dobrovoľníctva stanovený špecifický cieľ 6.1 **podpora vzniku a činnosti Regionálneho centra dobrovoľníctva**. V rámci plnenia tohto špecifického cieľa predkladáme návrh na zriadenie regionálneho dobrovoľníckeho centra.

Podľa odporúčaní stratégie, zvýšenie zapojenia obyvateľov do formálneho dobrovoľníctva je podmienené jeho **kvalitným manažmentom**. Dobrovoľnícka práca je síce neplatená, ale vyžaduje financovanie manažmentu dobrovoľníckeho centra v podobe úhrady cestovných nákladov, stravovania, školenia a ďalších nákladov na výkon dobrovoľníckej práce. Preto v materiáli predkladáme aj návrh na financovanie manažmentu dobrovoľníckeho centra.

Košice 18. 1. 2016